
THE LAST
PERSON
STILL
THERE

ÞRÖSKULDUR 8

Sá síðasti sem enn er eftir

Til er orð sem samtími okkar elskar lítið.

Varanleiki.

Það virðist gamalt orð.

Úr tísku.

Næstum grunsamlegt.

Við lifum á tímum sem hylla hreyfingu, hraða, stöðuga breytingu. Allt á að umbreytast hratt. Öllu á að skipta út. Allt á að þróast.

Samt, þegar ég horfi yfir líf mitt, voru þær manneskjur sem skildu eftir dýpstu sporin ekki þær sem hlupu hraðast.

Það voru þær sem voru kyrrar.

Ekki kyrrar á sama stað.

Ekki kyrrar í sömu stöðu.

Ekki kyrrar í sama vananum.

Kyrrar í tryggð við eitthvað.

Við meginreglu.

Við ábyrgð.

Við loforð.

Við manneskju.

Við ósvikinn hluta af sjálfum sér.

Lengi ruglaði ég saman velgengni og hreyfingu.

Því meira sem ég ferðaðist, því meira sem ég vann, því fleiri reynslum sem ég safnaði, þeim mun sterkar fannst mér ég vera að sækja fram.

Að hluta var það satt.

En það var aðeins hluti sannleikans.

Hinn hlutann uppgötvaði ég miklu síðar.

Að sækja fram þýðir ekki endilega að fjarlægjast.

Stundum þýðir það að vera kyrr.

Ég man mörg augnablik þegar einfaldasta valið hefði verið að hverfa frá.

Ekki vegna þess að valkosti skorti.

Þvert á móti.

Valkostirnir voru margir.

Ný tækifæri.

Nýjar áttir.

Ný upphöf.

Heimurinn býður alltaf upp á nýjar brottfarir.

Miklu sjaldnar býður hann upp á samfellu.

Samfelluna verður að byggja.

Dag eftir dag.

Án lófataks.

Án titla.

Án áhorfenda.

Í ósýnilega hluta lífsins.

Þeim sem næstum enginn sér.

Með tímanum áttaði ég mig á að hver manneskja gengur í gegnum ólíkar árstíðir.

Til eru árstíðir landvinninga.

Árstíðir uppgötvana.

Árstíðir vaxtar.

Og svo koma árstíðir viðnámsins.

Þær þar sem spurningin er ekki:

„Hversu langt kemstu?“

Heldur:

„Hversu lengi geturðu verið áfram til staðar?“

Þetta eru erfiðar árstíðir.

Því þær skila ekki árangri sem sést strax.

Þær leyfa engar hetjulegar ljósmyndir.

Þær geta ekki af sér stórbrotnar frásagnir.

En þær móta skapgerðina.

Miklu meira en sigrarnir.

Ég hef kynnst fólki sem byggði upp einstakan starfsferil en gat ekki byggt upp samband.

Fólki sem gat stýrt risavöxnum skipulagsheildum en var ófært um að takast á við erfitt samtal.

Fólki sem sigraði heiminn og týndi sjálfu sér.

Með því að horfa á það lærði ég nokkuð.

Að vera kyrr er ekki landfræðilegt atriði.

Það er siðferðilegt atriði.

Þú getur skipt um land tíu sinnum og verið trúr því sem máli skiptir.

Þú getur búið alla ævi við sömu götu og svikið hverja einustu meginreglu sem þú átt.

Munurinn liggur ekki í vegalengdinni sem farin er.

Hann liggur í tryggðinni.

Tryggð er orð sem oft er misskilið.

Margir tengja það við hreyfingarleysi.

Ég tengi það við samkvæmni.

Tryggðin kemur ekki í veg fyrir að þú breytist.

Hún kemur í veg fyrir að þú týnir sjálfum þér.

Og þessi greinarmunur er grundvallaratriði.

Í áranna rás hef ég gengið í gegnum margar umbreytingar.

Faglegar.

Persónulegar.

Innri.

Sumar ákvarðanir voru sjálfviljugar.

Aðrar þröngvaði lífið upp á mig.

Ekki voru allar þægilegar.

Ekki voru allar réttar.

En ég reyndi að halda einu.

Samfellunni milli þess sem ég sagði og þess sem ég gerði.

Það tókst mér ekki alltaf.

Það tekst engum alltaf.

En ég reyndi.

Og oft mælir lífið einmitt þetta.

Tilraunina.

Ekki fullkomnunina.

Ein útbreiddasta blekkingin er að styrkurinn birtist á óvenjulegum augnablikum.

Ég uppgötvaði hið gagnstæða.

Styrkurinn birtist í endurtekningunni.

Í því að fara á fætur hvern morgun.

Í því að gera það sem gera þarf.

Í því að vera áfram til staðar þegar enginn tekur eftir því.

Í því að yfirgefa ekki það sem verðskuldar að vera varðveitt.

Það er hljóðlát hetjudáð.

Næstum ósýnileg.

Og kannski einmitt þess vegna er hún ósvikin.

Ég hugsa oft um böndin sem hafa legið í gegnum tilveru mína.

Fjölskylda.

Vinir.

Samstarfsmenn.

Ástvinir.

Mörg þessara banda lifðu af vegna þess að einhver var kyrr.

Ekki fullkominn.

Ekki ósigrandi.

Einfaldlega til staðar.

Þegar erfiðleikarnir koma kemstu fljótt að því hver er reiðubúinn að vera kyrr.

Þegar allt gengur vel erum við umkringd fólki.

Þegar allt verður erfitt þynnist mannfjöldinn.

Og það er á því augnabliki sem hinar ósviknu nærverur koma í ljós.

Þær eru fáar.

En þær nægja.

Gæði lífs velta sjaldan á fjölda þeirra sem þú hittir.

Þau velta á fjölda þeirra sem verða kyrrir þegar leiðin verður torsótt.

Með árunum fór ég að líta á varanleikann sem eina mynd hugrekkis.

Miklu erfiðari en flóttinn.

Miklu erfiðari en upphafshrifningin.

Miklu erfiðari en loforðin.

Því loforð eru gefin á andartaki.

Varanleikinn krefst ára.

Hann krefst fórna.

Hann krefst þolinmæði.

Hann krefst skapgerðar.

Margir byrja.

Fáir halda áfram.

Enn færri verða kyrrir.

Þegar ég lít um öxl er ég ekki stoltur af öllum ákvörðunum mínum.

Það ætti enginn að vera.

En eitt kannast ég við.

Í þeim aðstæðum sem raunverulega skiptu máli reyndi ég að vera til staðar.

Fyrir fjölskyldu mína.

Fyrir fólkið sem ég elskaði.

Fyrir þá ábyrgð sem ég hafði tekist á hendur.

Fyrir orðið sem ég hafði gefið.

Ekki alltaf á fullkominn hátt.

En á eins einlægan hátt og mögulegt var.

Að lokum spyr lífið okkur kannski ekki hve marga staði við fórum um.

Hve mörgum titlum við söfnuðum.

Hve mikilli velgengni við söfnuðum.

Kannski leggur það fyrir okkur miklu einfaldari spurningu.

„Þegar tíminn var kominn til að vera kyrr, hvar varst þú?“

Svar mitt er ekki fullkomið.

En það er heiðarlegt.

Ég var kyrr.